

Velik, lep prostor. Barok 17.stol. Prezbiterij ima navidezno, nekonstruktivno rebrovje z okroglimi sklepniki, ki so vsi okrogli.

Padja prekita s tono, slonečo na pilastrih. Od vsake traveje vrezane kape.

Vel. oltar krasen barok. Pod glavno nišo v kapeli je nova Madona, napis: Salus nostra in manu tua est respiciat nos tantum Domina

Nostra et laeti// serviemus Regi (ornament)

Gen. 25 et 27. 1668// Regina Sacratissimi Rosarii O.P.N. Eden najbogatejših oltarjev svoje vrste. Slikan antepenidj. Prvotna polihromacija. Ispod glavne niše je sedaj v posebni o-

mari poleg juž.str. oltarja. Pupa z lesmi, oblečena, z detetom Jezusom. Podoben Puppe - kip, ki je bil v tej omari se oddali v neko znamenje blizu Gorjuš.

Križev pot, lep sicer preprost iz l.pol. 19.stol., zelo vreden ohranitve.

V slavoloku lesen tram, na katerem je Kristus na križu iz sv. Janez in Madona ter napis: Per Signum Crucis de inimicis nostris libera nos Iesus noster 1693.

Dva stran. oltarja tudi v prvotni polihromaciji. Les svetlo rjav, posnema strukturo lesa. Dobri kipi. Sv. Ane, juž. sv. Jakoba. Pozlačene rokokogrebljice za sveče. Oba zelo karakter. za sredo 18.stol.

Prižnica iz 2.pol.17.stol. Na bladahimu z volutami stoječa M.božja z detetom. Na balu tradi kipi 4 evangelisotv. Nepopravljeno poslikano, istočasno s str. oltarii.^{red} slavolokom v tlaku kamnita plošča z napisom: Allhier ligen begraben die 3 wolledl geborne herrn von Locatelli gebrüder Hr Georg der Ao 1682 hr Vincez der im 1606(popravljeno 6 v 7) vnd hr Allexander im 1622(zopet popravljeno 6 v 7) seelig in gott verschiden(sh nesch!) seynd.

✓sa okna 4 oglata iz zelenega kamna iz 17.stol. Prezbiterij ima zokel po gotskem načinu pritezan. Eno južnih oken nima okvira, nahaja se na stranici, pa tudi na nasprotni strani nima okna. ✓ isti višini kot prezbiterij ima enak zidec tudi zvonik. Zvonikov prvi zidec okrogel kot v zgodnjem baroku pogosto. ✓ rugi zidec izpodrezan, a ne ostro v rob kot v gotiki. ✓ od venčajočim zidcem konzole tudi tipično za 17.stol. Dvojne line iz zelenega kamna. Ladja nima zidca, okna ozka, visoka, lepa baročna iz zelenega kamna.

Na juž. steni lep baročen portal iz zelenega kamna, bogato profiliran in okrašen z zvezdicami in vrvico biserov. Visoko na steni vzidani gotski reljefi, bržkone konzole ali sklepniki - Kr.glava in doprsen svetnik, ki ima nekaj nerazločnega(kot palica ali žezlo)v desni roki. ✓ al oba prebeljena. Pred cerkvijo lepa prostorna s 3 strani odprta lopa.

Gl.portal krasno delo barok iz zelenega kamna. Poleg portala cerkve v Dvoru pri Polhovem gradcu najbogatejše izdelan kar jih poznam.

Tudi v sev.steni vzidani gotski reliefi, angelji, ki nese križ, Marija doprsna

s krono na glavi, ki daji nago dete Jezusa. Svetnik ali svetnica, glavo obrnjeno k nebu v desni nerazločen predmet, mogoče bič za bičanje. Drugi ima pred prsmi z obema rokama odprto knjigo.

Cerkev tudi zunaj prvovrstno lepa, v izbornem stanju. Zelo lepa baročna zvonikova streha. Celo obzidje, katerega streha je že deloma slabá, je v dobrem stanju.

Stele, VI, 10.7.1921, str.14-18.

Vel.oltar: obstoja iz treh delov, katerih vsaki je vertikalno trodelen. Str. dva imata spodaj portal z vrtati, ki se zapirajo. Okvir vrat tvorita 2 s simetričnim ornamentom pokrita ~~zadnja~~ pokrita, pokrita s sadnimi obeski, okrašena steba, ki nosita tramovje, ki je pa pokrito s takrat tipičnim Rankenornamentom. Zidec ima spodaj doli viseče cofke, na vrhu dve okoli nizkega podstavka simetrično razvrščeni Blattranken.

Pri gl.srednjem delu, pred menzo je lesen antependij pokrit z Blattranken ornamentom in angeli.glavicami. V tem okvirju je razpeta slika na platno, Marija s plaščem, sedeča, kronana, z žezлом v desni, na levi kronano dete Jezus, ki drži daje rožni venec klečečemu, brezbrademu, z veliko lasuljo pokritemu možu v pancerju, pokritem čez ramo s težkim rdečim plaščem, ki ga držita 2 angelja. Pod plaščem so vsi stanovi, kmetje in kmetice v svojih nošah. V menzi na vsaki strani po en podstavek, pokrit z volutnim ornamentom in sadnimi giralndami na teh podstavkih sloni stebrovje, ki dela okvir glavnega srednjega dela oltar-

ad oltarijem vselei Ždelna konzola, okrašena z ornamentom in angelj. glavico. Na ti 3 stebri, srednji gladek, zadnja 2 marmorirana, sprednji pa poslikan z vijočo se okoli njega Blattranke. Za temi stebri po ena niša, katere stene so pokrajinsko poslikane. V drugi se nahaja klečeč svetnik, v levi palico, ki jo dviga, z desno kaže na ovčko pred seboj (sv. Janez) Glejte jagnje božje!

Na levi sv. Hieronim s kamnom v desni in levom pred seboj. Na zidcu tega stebrovia sedi vselei po en angelj, ki drži v roki palmovo vejico. V zgornjem nadstropju odgovarja stebrovju spodaj dvodelni (pravokotni) podstavek, na katerem stoji spredaj en nag puto, na notranji strani pa en oblečen angelj z zavitim svečnikom. Ta dva nosita na glavah razčlenjeno tramovje, na katerem so polkrožna polslemena, na katerih sedi po en angelj. Levi ima v rokah Veronikin prt desni sedaj nič, a je got vo tudi kaj imel. V prostoruki nastane za obema tramovje nosečima angeliema, kleči na levi ženska, ki moli ("magdalena?"), na desni pa speč otrok, naslanjajoč svoje levo lice v levo dlan, komolec opert na predmet, na katerem sedi, nimb na glavi (speče dete Jezus?)

Pod glavno nišo tega dela je ~~na~~ v bogato ornamentiranem okviru napis, ki sem ga že prepisal. Nad tem niša, v kateri se je nahajala oblečena Marija - Puppe

z Jezusom, ki sta sedaj v omari v ladji. Edanja Madona nova.

V niši zgornjega dela je v kulisi oblakov sedeča, oblečena kornana Madona z detetom. Ete ima v desni roki nek, črn, okrogel predmet (jabolko? hruško? figo?)

vsaki strani od 3 stebrov, bogato pokritih z ornamenptom, skoro vsak steber z drugačnim in sicer ovit v Blattranke.

V levni niši svet redovnik, brez emblema, le kamen pri nogah (sv. Štefan) V desni sv. redovnica ^{Kletna ženska frajera} skrono na glavi. Zelo črviva, leva roka že odpadla, desna skoro popolnoma snedena. Nad tem po ena niša obdana od 2 stebrov na vsaki strani.

Stebri enaki spodnjim. Ob straneh po eno ornamentalno krilo, ki se končuje z zelo ljubko angelisko glacico. Nad tem nišama po en nizek nastavek, na katerem je zvezda zarkov z napisom IHS in MARIA

Srednji del se končuje nad zgornjo nišo s polkrogom, na njem je podstavek, na katerem je od žarkov obdan v oblakih Bog oče s trikotnim nimbom, v levici ima zemeljsko oblo, desno pa dvignjeno k blagoslovu. Ob straneh se vije bogata ~~blat~~ blattranke. Pred njo (na levni) bradat svetnik s knjigo v levici, desno pa dvignjeno. Na desni nebradat s knjigo v desni, v levi pa velik križ. Na vrhu blattanke sedita in napol ležita na vsaki strani po en mož. Polihromacija prvotna. Prevladuje zlato - ornamenti, ozadje zelenkasto marmorirano. Stebri imajo ~~xix~~ rdeče in zeleno ozadje, sicer rdeča, zelena, malo lazur. Barvni vtis zelo pester, deloma fin.

Str. sev. oltar sv. Ane, lep rokok. Zadaj zastor s cofi, ki zaokroža konturo. Na vrhu bladahim sloneč na volutah, na spodnjih koncih volut vase s cvetlicami. Po pilastrih vise od kapitelov cvetne vejice. Ob niši sv. Ane na levi sv. Joahim na desni drug bradat svetnik, mogoče sv. Pavel, kar slepam iz meča, ki so

ga dali sedai Joahimu, a mu gotovo ne gre. Na zidcih pilastrov sedita na levi svetnica s kelihom in nji nasproti svetnica s prsi na krožniku. Pod baldahimom od žarkov in oblakov obdana postava, ki dviga velik križ (vera?)

Nasprotni oltar na juž. strani enake konstrukcije, v glavni niši sv. Jakob, na levi svetnik s knjigo in križem, na desni sv. Rok. Na zidcih klečita 2 sv. vojščaka s šlemi. Pod baldahimom od oblakov in žarkov obdana svetnice, ki daruje beraču pred seboj.

Tudi str. oltaria fina v koncepciji, posebno se poda s svojim finim zelenkastim tonom z rožami posejan zastor.

Stele, VI, 12.7.1921, str. 33'- 38.

V zunanjščini južne stene sta vzidana dva sklepnika. Eden predstavlja dolgolasega frontalno glavo z brado verjetno Jezus, drugi dopasno figura z nerazločnim predmetom na desni roki, levo polaga kačoč na prsi Mogoče M.B. z odbito glavo deteta.

Lep portal iz zelenega kamna ima letnico 1673.

V sev. steni so vzidani 4 reljefi. Eden predstavlja dopasno figuro s križem čez ramo, izgleda, da ima kuto - torej angel, Druga je do pasu kronana žena z dolgimi lasmi, z detetom na desni roki (glavo ima dobito) Vsi ti so verjetno sklepni. Dva manjša pa mogoče konzoli. Ena dopasna frontalna drži pred seboj odprt knjigo. Drugi sklepa roke pred prsi. Po Mariji sodeč po 1500.

Stele, XXIVA, 1962, 29

BITNJE V BOHINJU, p.c. Vnebovzetja Marijinega

7

Koprivniški župnik Završnik (Savershnik) sporoča kustosu Henriku Freyerju 1. 1850, da je stal južno od bitenjske cerkve na griču rimski grad, pozneje samostan, iz čigar razvalin naj bi bila zidana cerkev, on da je tam odkril stara grobišča. /Ali gre pri tem za Ajdovski gra-dec? Op. Cevc/

Josip Mal, Kustos freyer med slavisti, Čas X, 1916, str. 156, op. 2.